

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ІНІЦІАТИВНИЙ ТУРОПЕРЙТИНГ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова чи вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм і туроперейтинг
(назва програми)

Спеціальність ІЗ "Туризм та рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань І "Транспорт та послуги"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))
Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **„Ініціативний туropolерейтинг”** складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм і туropolерейтинг».

Розробник: доц. *Андрусяк Наталя Степанівна*, доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування, к.б. н.

Викладач, що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

доц. *Андрусяк Наталя Степанівна*, доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування, к.б. н.

Погоджено з гарантом ОП

«Міжнародний туризм і туropolерейтинг» **Олександр КОРОЛЬ**

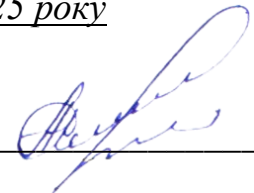
Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

 Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

 Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни:

ознайомити студентів із особливостями діяльності ініціативного туроператора.

А саме:

- 1) ознайомити майбутнього фахівця з діяльністю ініціативного туроператора та пояснити різницю між рецептивним та ініціативним туроперейтингом;
- 2) ознайомити студентів із ініціативними туроператорами на українському туристичному ринку;
- 3) навчити студентів працювати із сайтами ініціативних туроператорів;
- 4) сформуванню в студентів умінь визначати потреби туристів;
- 5) навчити студентів проводити маркетингові дослідження з метою визначення потенційних потреб туристів.

Пререквізити. Основи туризму і рекреації, Технологія туристської діяльності, Організація туризму, Історія туризму і рекреації, Організація екскурсійних послуг, Туроперейтинг, Менеджмент туризму, Маркетинг туризму.

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких компетентностей:

- ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.
- ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- СК4. Здатність організувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.
- СК8. Здатність розв'язувати професійні задачі у сфері організації подорожей і сервісного обслуговування у міжнародному туризмі.

Програмні результати навчання:

- РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
- РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН9. Роизробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.
- РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.
- РН13. Розуміння процесів організації подорожей і технології комплексного обслуговування туристів у міжнародному туризмі.

Студенти також мають:

Знати:

- 1) знати та розуміти основні поняття туроперейтингу, знати чим відрізняється ініціативний туроператор від рецептивного.
- 2) ініціативних туроператорів на українському туристичному ринку;
- 3) знати і розрізняти тур продукт від турпакета;
- 4) складові турпакета;
- 5) туристичні формальності;
- 6) особливості турагентської діяльності;
- 7) як правильно створювати програму тура;
- 8) знати про особливості співпраці ініціативних туроператорів із та діловими партнерами.

Вміти:

- 1) вміти знаходити на сайтах ініціативних туроператорів потрібні пропозиції;
- 2) складати програми турів;
- 3) визначати потреби туристів;
- 4) проводити маркетингові дослідження;
- 5) правильно підбирати за потребами туристів необхідні пропозиції;
- 6) вміти правильно працювати із сайтами туристичних операторів;
- 7) знати технологію просування туристичних послуг.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни <i>Ініціативний туроперейтинг</i>											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5	150	16	30	-	-	104	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Понятійний апарат туropolерейтингу	15	2	3			10
Тема 2. Ініціативні туropolератори на українському туристичному ринку.	16	2	4			10
Тема 3. Характеристика діяльності провідних ініціативних туropolераторів на українському туристичному ринку	14	2	2			10
Тема 4. Туристичний продукт та тур-пакет: поняття та основні характеристики. Складові тур-пакета	14	2	2			10
Тема 5. Туристичні формальності	15	1	4			10
Разом за змістовим модулем 1	74	9	15			50
Змістовий модуль 2. Організація туристичної діяльності та юридична відповідальність в галузі туризму та сфери гостинності						
Тема 6. Туropolерейтинг та агентський бізнес в туризмі	15	2	3			10
Тема 7. Пакет документів для туриста.	16	1	3			12
Тема 8. Визначення потреб туриста	14	1	3			10
Тема 9. Розробка туристичного продукту та чому цей тур варто придбати	16	1	3			12
Тема 10. Алгоритм бронювання послуг на сайтах туropolераторів	15	2	3			10
Разом за змістовим модулем 2	76	7	15			54
Усього годин	150	16	30			104

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми
1	Тема 1. Понятійний апарат туropolерейтингу 1.1. Поняття туropolерейтингу 1.2. Класифікація туристичних операторів 1.3. Функції туристичних операторів
2	Тема 2. Ініціативні туropolератори на українському туристичному ринку 2.1. Характеристика ініціативного туropolерейтингу 2.2. Види ініціативних туropolераторів
3	Тема 3. Характеристика діяльності провідних ініціативних туropolераторів на українському туристичному ринку 3.1. Діяльність туropolераторів (за видами) 3.2. Пропозиції туropolераторів 3.3. Міжнародна співпраця
4.	Тема 4. Туристичний продукт та тур-пакет: поняття та основні характеристики. Складові тур-пакета ТО 4.1. Особливості туристичного продукту 4.2. Особливості туристичного пакету 4.3. Відмінність між туристичним пакетом та туристичним продуктом
5.	Тема 5. Туристичні формальності 5.1. Характеристика туристичних формальностей при роботі туристичного оператора 5.2. Туристичні формальності та пакет документів на виїзд туристів.
6.	Тема 6. Туropolерейтинг та агентський бізнес в туризмі 6.1. Турагенти як партнери ТО 6.2. Особливості роботи з ТА 6.3. Івенти та інформаційні тури – основа співпраці агента з ТО
7.	Тема 7. Пакет документів для туриста. 7.1. Формування пакету документів 7.2. Кабінет агента 7.3. Видача та підписання документів
8.	Тема 8. Визначення потреб туриста 8.1. Туристичні потреби та типи туристів 8.2. Методика визначення потреб
9.	Тема 9. Розробка туристичного продукту та чому цей тур варто придбати 9.1. Методика розробки турів ТО 9.2. Екскурсійні тури

	9.3. Тури з відпочинком на морі
10.	Тема 10. Алгоритм бронювання послуг на сайтах туроператорів 10.1. Огляд сайтів ТО 10.2. Система підбору турів 10.3 Порядок бронювання

3.3. Теми практичних занять з переліком завдань

№	Назва теми
1	Основні поняття туроперейтингу Завдання: Скласти глосарій термінів, що використовуються в туроперейтингу.
2	Ініціативні туроператори на українському туристичному ринку Завдання: Скласти інформаційну таблицю з даними про національних туроператорів
3	Характеристика діяльності провідних ініціативних туроператорів на українському туристичному ринку Завдання: Презентація діяльності ТО (на вибір).
4.	Туристичний продукт та тур-пакет. Завдання: Презентація туристичних пакетів екскурсійних турів та турів з відпочинком на морі.
5.	Туристичні формальності. Завдання: Оформити пакет документів на тур до видачі туристу
6.	Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі Завдання: Презентація укладання угод та договорів між ТО та ТА
7.	Пакет документів для туриста Завдання: Презентація пакету документів по екскурсійному туру для туриста.
8.	Визначення потреб туриста Завдання: Провести маркетингове дослідження визначення потреб туристів
9.	Розробка туристичного продукту Завдання: Провести аналіз розробки екскурсійного туристичного продукту туристичними операторами
10.	Алгоритм бронювання послуг на сайтах туроператорів Завдання: Презентація бронювання турів на сайтах різних туристичних операторів

Індивідуальні науково-дослідні завдання

№	Назва теми
1	Напрями діяльності ТОО Анекс тур
2	Напрями діяльності ТОО Джоїн Ап
3	Просування туристичного продукту
4	Ініціативні туроператори
5	Ініціативні туроператори по Болгарії
6	Ініціативні туроператори по Єгипту та Туреччині
7	Пропозиції ініціативних туроператорів (туроператор на вибір)
8	Проектування туристичного продукту та його просування

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	К-сть годин
1	Критерії вибору страхової компанії та страхових послуг, та організація візової підтримки туристів	10
2	Просування та реалізація туристичного продукту	10
3	Результати маркетингових досліджень – основа проектування туристичного продукту	10
4	Особливості співпраці туроператора з транспортними компаніями	10
5	Організація співпраці туроператора з закладами розміщення та харчування туристів	10
6	Організація співпраці туроператора з туристичними агенціями	10
7	Туристичні формальності	10
8	Особливості бронювання послуг на сайтах туроператорів	10
9	Туристичні агенти	14
10	Паспортні формальності в туризмі	10
Всього		104

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

Методи навчання

Система контролю та оцінювання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle Google, Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

1. Усне опитування (індивідуальне та фронтальне).

2. Письмовий контроль (відповіді на запитання, тестові завдання, практичні роботи, написання рефератів, доповідей, презентації результатів виконаних завдань, контрольні роботи).

Форма поточного контролю:

- усна (відповідь студента під час семінарського заняття);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: іспит.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні тестування;
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- студентські презентації та виступи.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Відповідь оцінюється за 40 бальною шкалою.

Відповідь у 35-40 балів оцінюється, коли студент розуміє та може змістовно викласти основні теоретичні основи курсу «Ініціативний туроперейтинг», знає основні поняття, розуміє чим ініціативний туроператор відрізняється від рецептивного, може навести приклади, розуміє як правильно визначати потреби туриста, знати туристичні формальності.

Відповідь у 30-34 оцінюється, коли студент на базі сформованих знань дає розгорнуту відповідь про особливості ініціативного туроперейтингу, знає які є ініціативні туроператори на українському туристичному ринку, знає напрями їхньої діяльності, вміє здійснити пошук на сайтах туроператорів необхідних пропозицій, знає особливості турагентської діяльності та її відміни від туроператорської, розуміє як правильно формувати програми турів та розуміє як правильно просувати пропозиції туроператорів. Разом з тим, студент виявляє в процесі викладу недостатні знання про діяльність ініціативного туроператора з постачальниками послуг та не повністю розуміє організацію співпраці туроператора із туристичними агентами.

Відповідь у 25-29 балів оцінюється, коли студент лише перераховує основні теоретичні основи курсу «Ініціативний туроперейтинг», знає основні поняття туроперейтингу, розуміє різницю між ініціативними та рецептивними туроператорами, знає ініціативних туроператорів на українському туристичному ринку, вміє створювати програми турів, знає як визначати потреби туристів. Проте не знає, суть договорів між суб'єктами туристичної діяльності, не завжди може дати правильну відповідь про зміст договорів на туристичні послуги та туристичні ваучери, не знає види

туроператорів за спеціалізацією.

Відповідь у 20-24 бали оцінюється, коли студент лише відтворює програмний мінімум курсу «Ініціативний туроперейтинг», але не встановлює причинно-наслідкових зв'язків, не розуміє основних закономірностей.

Відповідь у 15-19 балів оцінюється, коли студент коли частково відтворює програмний мінімум курсу «Ініціативний туроперейтинг». Не знає або частково знає про організацію співпраці туроператора із туристичними агентами, не знає про організацію туроператора із постачальниками послуг, не може навести приклади напрямів діяльності ініціативних туроператорів на українському туристичному ринку.

Відповідь у 10-14 балів оцінюється, коли студент може назвати лише основні поняття і терміни, але не вміє їх пояснити, не може навести приклади ініціативних туроператорів.

Відповідь у 5-9 оцінюється, коли студент не має елементарних знань з курсу «Ініціативний туроперейтинг», може тільки по ініціативний туроператор від рецептивного.

Критерії оцінювання за основними видами робіт –[завантажити >>>](#)

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Що таке туроперейтинг і які його основні функції?
2. Яка різниця між туроператором і турагентом?
3. Що означає поняття «ініціативний туроперейтинг»?
4. Назвіть основні етапи створення туристичного продукту.
5. Які основні види турів ви знаєте?
6. Що включає в себе туристичний пакет (турпродукт)?
7. Які основні риси відрізняють ініціативний туроперейтинг від рецептивного?
8. Яку роль відіграє ринок попиту і пропозиції у формуванні туру?
9. Які чинники впливають на конкурентоспроможність туристичного продукту?
10. Які основні джерела інформації туроператор використовує при розробці туру?
11. Які етапи включає процес розробки туру?
12. Що таке концепція туру і як вона формується?
13. Як визначається цільова аудиторія для туристичного продукту?
14. Яке значення має маркетингове дослідження при створенні туру?
15. Як формується маршрут туру?
16. Які критерії відбору об'єктів для включення в маршрут?
17. Які документи складає туроператор на етапі проектування туру?
18. Що таке калькуляція туру і для чого вона потрібна?
19. Які основні складові собівартості туру?
20. Як визначається прибутковість туру?
21. Які види ініціативних турів ви знаєте?
22. Які основні етапи організації ініціативного туру за кордон?
23. Як відбувається укладання договорів із постачальниками послуг?
24. Що таке квотування місць у готелях і транспорті?
25. Які ризики супроводжують ініціативну діяльність туроператора?
26. Як туроператор забезпечує контроль якості туристичних послуг?
27. Які особливості має формування групових і індивідуальних турів?
28. Як забезпечується безпека туристів під час туру?
29. Яке значення має страхування у туроперейтингу?
30. Як організовується робота супроводжувача групи?
31. Які основні документи формуються туроператором при реалізації туру?
32. Що таке ваучер і яка його функція?
33. Яке значення має договір на туристичне обслуговування?
34. Які документи необхідні для виїзду туристів за кордон?
35. Які звітні документи подає туроператор після завершення туру?
36. Які методи просування турів застосовуються у туроперейтингу?
37. Яке значення має реклама для ініціативного туроператора?
38. Які сучасні онлайн-інструменти використовуються для продажу турів?
39. Як формується імідж туроператора?
40. Які канали збуту туристичного продукту існують?
41. Які законодавчі акти регулюють діяльність туроператорів в Україні?
42. Які вимоги висуваються до ліцензування туроператорської діяльності?
43. Які основні форми договорів застосовуються в туроперейтингу?
44. Які податки сплачує туроператор?
45. Як здійснюється фінансова відповідальність туроператора перед туристами?
46. Що означає якість туристичного продукту і як її оцінити?
47. Які принципи етичної поведінки туроператора?
48. Що таке сталий (збалансований) туризм?
49. Як ініціативний туроператор може сприяти сталому розвитку дестинацій?
50. Яке значення має післятуровий аналіз і відгуки туристів?

Зарахування результатів неформальної освіти

Відповідно до «Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (протокол №16 від 25 листопада 2024 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами неформальної освіти:

- робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;
- проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Література

Основна література

1. Бабарицька В. К. Менеджмент туризму. Туроперейтинг. Понятійно-термінологічні основи, сервісне забезпечення турпродукту: навч. посіб. / В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська. – К. : Альтерпрес, 2004. – 288 с.
2. Брич В. Я. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. – 440 с.
3. Мальська М. П. Туристичний бізнес: теорія та практика : навч. посіб. / М. П. Мальська, В. В. Худо. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
4. Михайліченко Г. І. Організація туристичних подорожей : навч. посіб. / Г. І. Михайліченко, А. Ю. Єременко; Київ. нац. торг.- екон. ун-т. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. – 391 с.
5. Михайліченко Г. І. Туроперейтинг : підручник / Г. І. Михайліченко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 304 с.
6. Туризмологія (теорія туризму): навч.-метод. посібн. зі спецкурсу. –К. : КУТЕП, 2010. –70 с.
7. Туроперейтинг: Навч. посібник / За заг. ред. д.е.н. В. Я. Брича. – К: Кондор-Видавництво, 2014. – 276 с.

Додаткова література

8. Психологія туризму: навч. посіб. / О.П. Крупський, О.В. Шевяков, О.М. Ярошкевич, Н.О. Євдокимова. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. – 194 с.
9. Редько В.Є. Аналіз діяльності підприємств туризму: навч. посіб. / В.Є. Редько, К.А. Панасюк. – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2015. – 242 с.
10. Школа І. М. Менеджмент туризму : підруч. / І. М. Школа, О. П. Корольчук. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2011. – 464 с.

Нормативні акти

11. Закон України «Про туризм» № 1282 – IV від 18.11. 2003 р. / Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. – К. : 2000. – №50. – С. 34 – 56.

12. Закон України «Про курорти» № 2026-III від 05.10.2000 р.
13. Національний стандарт України «Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги». ДСТУ 4268:2003. К.: - Держспоживстандарт 45 України. – 2004.
14. «Про затвердження Правил користування готелями і надання готельних послуг в Україні» / Наказ Державного комітету по житлово-комунальному господарству України і Державного комітету України з туризму № 77/44 від 10.09.1996 р.

Політика академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані виконувати положення принципів академічної доброчесності: виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв); надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати і не розповсюджувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>);
- «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/vupnho4k/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf)